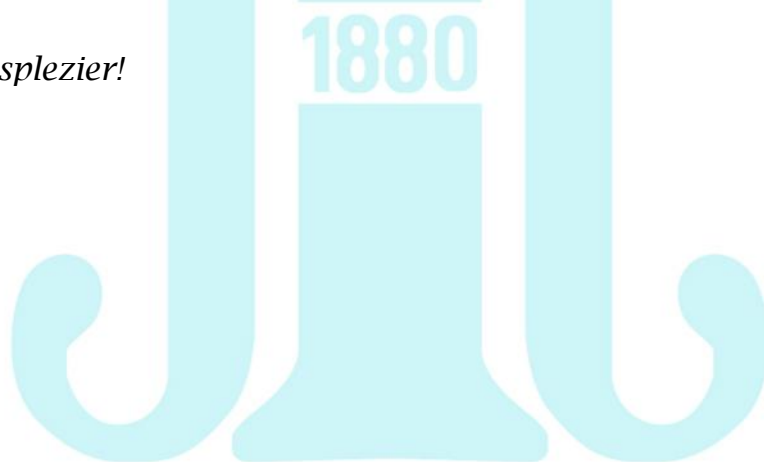

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

BARST !

Jeugdtoneelstuk

1880
door

Brigitte van Aken

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2005
Nr.2875

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIER tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk **BARST!** op te voeren moet de naam van auteur **BRIGITTE VAN AKEN** vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2005/0220/015
ISBN 978-90-385- 0915-0

© 2005 Toneelfonds J. Janssens/Brigitte van Aken
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeleevuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(2 à 8 meisjes – 2 à 11 jongens)

ACTRICE 1 : Astrid 15 jaar, Anna 15 jaar, Irma 17 jaar, Florentine oud

ACTEUR 1 : René 12-16 jaar, Bruce 19 jaar, vader van Astrid 35 jaar, Saïd 15 jaar, Gust 18 jaar, pa van Beek 35 jaar

ACTEUR 2 : Karel 12-16 jaar, Franz 20 jaar, vader Bosch 37 jaar, Bert 27 jaar, pater Jos

ACTRICE 2 : Mama Astrid, Mevrouw Goossens, Moeder Bosch, Angeline 18 jaar.

DECOR

Door middel van eenvoudige zetstukken worden diverse locaties suggereerd.

1880

E E R S T E B E D R I J F

Scène 1 : (2004. Astrid schrijft in haar dagboek. Achtergrond: projectie WTC-torens.)

ASTRID : Zaterdag 11 september 2004.

Het is vandaag precies drie jaar geleden dat de hel is losgebarsten.

(Beelden van de ineenstorting van de torens.)

Nu ben ik vijftien. En ik blijf bang, omdat het geweld niet stopt. Mijn vader volgt iedere aanslag op televisie en zegt dat je tegen terreurdaden niets kunt doen. “Amerika heeft het zelf gezocht.” Zegt mama. Maar dat is mij nog niet helemaal duidelijk. Bomaanslagen, zelfmoordaanslagen, gijzelingen, moorden en executies op internet... de wereld is er in die drie jaar tijd niet beter op geworden. Netwerken van extremistisch geweld en terreur... zullen ze naar een derde Wereldoorlog leiden?

Scène 2 : Leraar Nederlands, Astrid, Saïd.

BERT : Hoe reageert het spook als het hoofdpersonage de kamer verlaat? ... Astrid, met je gedachten erbij blijven.

ASTRID : Dat gaat heel moeilijk, meneer.

BERT : Waarom?

ASTRID : Zelfs het spook is bang, meneer.

SAID : Nu gaat hij boos worden. *(geeft haar een Marokkaans koekje)*

BERT : Lees jij graag, Astrid?

ASTRID : Ja.

BERT : *(haalt een boek uit zijn tas)* Dan moet je dit boek maar eens lezen.

ASTRID : *(bekijkt het)* Dank u. Waar gaat het over?

BERT : Over de Tweede Wereldoorlog.

ASTRID : Wie is de schrijver van dit boek meneer? (*draait het boek naar alle kanten*)

BERT : Lees het eerst maar eens. (*af*)

SAID : Je vrijt hem op.

Scène 3: Dagboek

ASTRID : Ik ben zijn oogappel, dat weet ik zeker. Als hij tijdens de les een zijdelings grapje maakt, kijkt hij altijd eerst naar mij om te zien of ik zijn humor doorheb. Meestal is dat wel zo. We zijn zo'n beetje vrienden, de leraar Nederlands en ik.

Scène 4: Thuis en dagboek

Dinsdag 14 september 2004.

(*Astrid gaat achter haar lessenaar zitten, huilt, houdt een dood vogeltje in haar hand.*)

ASTRID : Hoe kon dit gebeuren?

MAMA : Sorry, Astrid. Ik liet de keukendeur openstaan vannacht.

ASTRID : Maar...

MAMA : En hou op met je zo aan te stellen.

ASTRID : (*schrijft verwoed in dagboek*) Ik haat mijn mama's slordigheid. Soms is het ook een beetje oorlog bij mij thuis. En dat beangstigt mij nog meer. Ik hou van mijn ouders, van hen allebei, maar mama kan zo gevoelloos zijn. Wie treurt om de dood van mijn vogeltje? Mijn kanarie had een rode vlek, net boven zijn snavel.

Scène 5: Op de speelplaats

Woensdag 15 september 2004.

SAID : Ben je al in het boek van Bert begonnen?

ASTRID : Ja. *(geeft hem een wafel)* 't Gaat over vrienden tijdens de tweede wereldoorlog, René en Karel. Meer dan zestig jaar geleden.

SAID : De rotmoffen tegen de geallieerden. Twee kampten. Net als nu.

ASTRID : Hoe bedoel je?

SAID : Toen: de Duitsers tegen de geallieerden. Nu: de moslims tegen de rest van de wereld. En weet je wie de schuldigen zijn van al die spanningen? De Joden.

ASTRID : Wat een gevaarlijke onzin, Saïd. Vroeger gaf men ook de schuld aan de Joden! *(kijkt naar zijn blauw oog)* Wat heb je daar?

SAID : Niks.

ASTRID : Jawel. Heb je gevochten?

.....

Saïd?

SAID : Ze hebben me gisteren opgewacht en geslagen.

ASTRID : Wie?

SAID : Een laatstejaars, Joachim. Die beweert dat ik zou gezegd hebben dat de zelfmoordterroristen helden zijn.

.....

ASTRID : En heb je dat gezegd?

SAID : Ben je gek?... Denk je echt dat het allemaal zo simpel is, Astrid? Alleen in cowboyfilms is het gemakkelijk. Daar draagt de goede een witte en de slechte een zwarte hoed... Waarom lach je?

ASTRID : Mijn vader zegt dat hij op internet heeft gelezen dat Allah zegt dat een Christen en een Jood nooit je vriend zullen zijn.

SAID : *(maakt ogen vervaarlijk groot)* Ja! Vannacht komen Ali Baba en zijn veertig rovers je huis platbranden... Heb je nog een wafel?

ASTRID : Ik heb ze zelf gebakken. Mama is de laatste tijd...

SAID : Vervelend?

ASTRID : *(imiteert mama)* Ruim je kamer op in plaats van altijd in dat boek te lezen.

Tussenstuk – thuis

MAMA : Ik vraag het jou al weken. Er ligt stof onder je bed. Het is hier geen hotel... Ik ben niet van plan je meid te spelen. Dadelijk moet ik werken en ik ben nu al moe... En kom als de bliksem aan tafel!

PAPA : Hou op met dat gegil.

MAMA : Bemoei je met je eigen zaken.

PAPA : Dit zijn mijn eigen zaken. Astrid is ook mijn dochter.

(mama gooit een bord kapot)

Ja! Doe maar. Probeer zo de schuld maar van je af te schuiven.

MAMA : Je bent een klootzak.

PAPA : En jij een... hoer.

(mama af)

ASTRID : Wat is er aan de hand, papa?

PAPA : Waarom heeft ze ons verraden, Astrid?

Speelplaats

SAID : *(stilte)* Honderdduizend volt, dus.

ASTRID : Oorlog bij ons thuis. Ik weet niet wie begonnen is. Ik kan geen schuldige aanduiden. Misschien is neutraal blijven laf. Trouwens, ik hoef helemaal geen partij te kiezen. Ik hou van mama, ik hou van papa. Bart, mijn broertje, zegt dat mama heel hard heeft geweend aan de schoolpoort.

SAID : *(Haalt twee Marokkaanse gebakjes uit zijn zak.)* Voor jou en je broer.

Scène 6: Dagboek.

Vrijdag 17 september 2004.

(Vervolg dagboek. Projectie Hitler en zijn aanhang.)

ASTRID : Wie had schuld aan het uitbreken van de oorlog? En wààrom brak die oorlog uit? Ik weet nu dat je de Tweede Wereldoorlog nooit mag loskoppelen van de Eerste. De Duitsers moesten na de eerste oorlog belachelijk veel oorlogsschuld terugbetalen; er brak onrust uit. Tot Hitler kwam. Die zorgde voor werk en zou het onrecht aanpakken.

(Suggestie: beelden Duitse roepen die Oostenrijk binnenvallen.)

Scène 7: In de klas.

BERT : Hoe vind je het boek, Astrid?

ASTRID : Ik begin aan hoofdstuk tien, meneer. 1944. Het einde is in zicht. In 1943 bombardeerden de Engelsen de Duitse steden. In Europa werden meer dan twee en een half miljoen bommen geworpen en tweederde daarvan viel op Duitsland. En toen kwam D-day.

(Beelden D-day)

BERT : Wat is er, Astrid?

ASTRID : Ik... Er is iets mis thuis, meneer. Een beetje oorlog, denk ik.

BERT : Gekibbel thuis is geen oorlog, Astrid.

ASTRID : Het gaat niet goed met mijn mama: Ik heb het gevoel dat mama moet gestraft worden, alleen weet ik niet waarvoor. Papa komt heel laat thuis, valt dan als een blok in slaap. Ik zet koffie voor hem en vraag naar mama. Aan tafel wisselen zij geen woord. Maar als ik in de badkamer ben, hoor ik hun gekibbel. Dat is dan je straf voor al die leugens, hoor ik papa zeggen, waarop mama in bijna kinderlijk huilen uitbarst.

BERT : Barstjes worden niet noodzakelijk scheuren, Astrid.

Scène 8: Dagboek

ASTRID : Waarom vertrouwt papa mama niet meer? Heeft mama een geheime minnaar? Zullen mijn ouders om die reden uit elkaar gaan? Er werd vroeger al over mama geroddeld dat zij aan iedere vinger vijf mannen had. Niet moeilijk natuurlijk, want mijn mama is nog steeds bloedmooi: dik, zwart haar en wangen zo fris als appels. Grote donkergrijze ogen, waarin toch de zon schijnt. Jonge mannen kleefden aan mama, als vliegen aan een vliegenvangster. Tot papa opdaagde. En zij resoluut en lachend voor hem koos; dat heb ik duidelijk kunnen zien in het album. Ik weet nu dat ik niet alles mag geloven wat er wordt gezegd.

Scène 9: In de klas.

ASTRID : De Amerikanen verwachten een chemische aanval. Er bestaan wapens die de longen na enkele minuten dodelijk aantasten. Mijn papa zegt dat ze maar gauw een atoombom moeten gooien op al die terroristen. Wat zit je daar zo te gniffelen?

SAID : Ik lach om zoveel domheid.

ASTRID : (*giftig*) Weet je wat dom is? Dat jullie verzwijgen dat er in de Koran staat: De mannen zijn de baas over de vrouwen omdat God hen verkiest boven de vrouwen. Dàt is dom. En achterbaks.

SAID : (*steekt hand op*) Het koppelwerkwoord kan ook een voltooid deelwoord zijn, meneer. Bij 'ik ben ziek geworden' bijvoorbeeld is dat zo. 'Geworden' is het koppelwerkwoord.

ASTRID : Je bent een smeerlap.

Scène 10: Thuis en dagboek.

Maandag 20 september 2004.

(Links vader, Astrid middenin, rechts moeder.)

PAPA : Wil je nog koffie?

MAMA : Ja. Dank je. Nog altijd in dat boek over de wereldoorlog aan het lezen? Astrid? *(legt haar hand op Astrids voorhoofd.)* Heb je koorts? *(Astrid sluit de ogen.)* Bart heeft zijn verhaal al gehad. Wil jij er ook één?

ASTRID : *(denkt luidop)* Stel dat ze mij hààr versie van de feiten vertelt: het verhaal van de vergissing, van de spijt en de schuld, van het verlangen naar iets anders, naar iemand anders, naar een man die er anders uitziet dan papa, die net iets interessanter is, kritisch en prettig in de omgang. Nee, ik lees nog wel wat in mijn boek.

MAMA : Oké dan. *(af)*

ASTRID : Mama, ga je nog weg vanavond?

MAMA : Ja. Ik heb een vergadering.

ASTRID : Zal je voorzichtig zijn? Riem je goed vast.

MAMA : Zeker, schat. En oh, Astrid, ik koop morgen een nieuwe kanarie voor je.

Scène 11: In de klas.

SAID : Sorry voor gisteren. Heb je 't boek al uit?

(Zet zijn rugzak op de lessenaar, veegt samen met haar het bord af /weg beelden.)

ASTRID : Ik las over de aanslag die werd gepleegd op Hitler.

SAID : Hoe gebeurde die?

ASTRID : Eén van Hitlers officieren, - von Stauffenberg – had een aktetas met een tijdbom onder een kaartentafel gelegd waar Hitler zich overheen boog tijdens

een vergadering. De bom ontplofte, maar Hitler was slechts licht verwond. Hij nam wraak op iedereen en zette de oorlog voort.

SAID : En Hitler zette nieuwe wapens in. “V-wapens”. De V van vergelding, denk ik.

(Hier beelden van de V1; lawaai van bommenwerpers.)

(roept) Dat boek, mag ik dat ook eens lezen? *(Biedt Marokkaans gebakje aan.)*

ASTRID : *(knikt)* Saïd, kan je mij eens uitleggen hoe dat precies zit met die vliegende bommen...

SAID : De V1 was een soort straalvliegtuig zonder bestuurder, had een snelheid van 600 km. per uur. Ze schoten 9000 van deze bommen af. Toen kwam de V2.

ASTRID : De V2? Is er ook nog een V3?

SAID : *(lacht)* Nee. De V2 was nog erger. Een raket van 15 meter lengte, met een vaart van 5800 km per uur. Vijfmaal de snelheid van het geluid. Zzzzoef. Boem. Knal!

(Lawaai van bommenwerpers stopt.)

ASTRID : Jij weet veel over vliegtuigjes.

SAID : Correctie. Over bommen. Dat komt natuurlijk omdat ik een moslim ben.

ASTRID : Wat als jullie met biologische wapens beginnen?

SAID : Geloof jij alles wat ze op tv zeggen?

ASTRID : Er is iets aan de hand met dat boek, Saïd. Iets vreemds. Waarom wil Bert dat ik het lees?

SAID : Omdat jij zijn oogappeltje bent.

ASTRID : *(haalt het uit haar boekentas)* Kijk. Een écht kaft, gedrukte tekst. Maar geen ISBN-nummer. Geen auteur. Geen uitgever.

(Saïd bekijkt het boek, slaat het open, leest de eerste bladzijde.)

T W E E D E B E D R I J F

Scène 1 : Op de kermis : april 1940.

(Vader en moeder Bosch in ruzie.)

VADER : *(bultert)* Waar is onze Fons?

MOEDER : Laat 'm toch.

VADER : *(slaat met zijn vuist op tafel)* Hij zou me vandaag helpen in het atelier.

MOEDER : *(begint te huilen)* Onze Fons wil wat anders. Dat weet je toch.

VADER : 't Is godverdomme altijd hetzelfde. En waar is onze René? En ons Irma?

(René zet zijn vogeltje in de struiken.)

IRMA : Kom, René. We hebben nog twee kaartjes. Wil je misschien ballen gooien?

RENE : Ik wil naar huis. De mus kan zich niet verdedigen.

IRMA : Jij met je vogel. Eén of andere keer breek ik z'n nek.

RENE : En dan breek ik de jouwe.

IRMA : Zeg, brutale vlegel! *(slaat hem om de oren)*

RENE : Dan ga ik alleen naar huis.

IRMA : *(gillend)* Raad eens wie ik daar zie.

RENE : Ik weet het niet, Irma.

IRMA : Karel! *(Slaat haar arm wild rond Karels nek en geeft hem een klinkende kus op zijn voorhoofd.)*

KAREL : *(verlegen tot René)* Ik stap naar huis. Ga je mee?

RENE : Heel graag.

IRMA : Hé, en ik dan?

(De jongens stappen weg.)

KAREL : Leeft het nog?

RENE : Ja, het leeft nog. 't Zit verbrogen op z'n tak. Kom maar mee. (*graait in de struik.*)

KAREL : Is het terug?

RENE : Ja. Je had ongelijk. Mijn vogel is niet door de kat gegrepen.

KAREL : Dus je hebt je speelkameraad nog...

RENE : (*kletst de pet van Karels hoofd*) Jij bent mijn speelkameraad, jij.

Scène 2: Thuis

MOEDER : (*snijdt het brood, zegent het met het mes.*) Aan tafel. Karel, blijf je mee-eten?

KAREL : Als dat niet teveel last is, mevrouw.

VADER : Heb je de nieuwe machines al besteld?

MOEDER : Daar is geen geld meer voor Louis. Het zal al moeilijk zijn het maandloon van de naaisters te betalen.

VADER : Waar is onze Fons?

MOEDER : Naar 't zangfeest.

RENE : (*Staat recht en zingt – met de vogel in zijn hand.*)

“Ze zullen hem niet temmen,
de fiere Vlaamse leeuw.
Al dreigen zij zijn vrijheid,
met kluisters en geschreeuw.
Zij zullen hem niet temmen,
zolang de Vlaming leeft,
zolang de leeuw kan klauwen,
zolang hij tanden heeft.”

KAREL : Pa zegt dat het oorlog wordt. Het Duitse leger is Polen binnengevallen en de Britse eerste minister heeft de oorlog aan Duitsland verklaard.

VADER : Misschien moet de Duitser hier maar eens orde op zaken komen stellen.

MOEDER : Vader!

VADER : Waar is ons Irma?

RENE : Jongens verleiden op de kermis.

(vader af)

KAREL : Onze Gust.

RENE : Je broer is niet goed genoeg voor haar. Zegt ze zelf hé, onze hovaardige Irma.

(moeder af)

KAREL : *(met René nog alleen aan tafel)* Knip zijn vleugls af.

RENE : Wat?

KAREL : Knip z'n vleugels af. Dan vliegt hij nooit meer van je weg. *(haalt een gloednieuwe schaar uit z'n zak)* Hier: uit onze winkel. Vertel het niet tegen Angeline.

RENE : Ze vermoordt je. Dief.

KAREL : Nee neen. Ik vroeg het haar vanmorgen. Wat moet je ermee, vroeg ze. Vleugels doorknippen, verklapte ik. Van elfjes voor het schooltoneel heb ik dan maar gauw gezegd.

RENE : Leugenaar.

KAREL : Och, ons Angline is een halve non.

RENE : Kan ik van ons Irma niet zeggen.

KAREL : *(knipt de vleugels van de mus)* Ocharme, precies een gehandicapte mus nu.

RENE : Onze shculd. Het was jouw idee. Nu kan ze nooit meer vliegen.

KAREL : Dat wilde je toch! Je wilde een tamme mus. Nu heb je er één.

RENE : *(gaat op zijn knieën bij het beestje zitten)* Ik zet haar terug op haar tak. *(even af)*

KAREL : *(roept hem na)* Ons Angeline heeft mijn poppenkastpoppen hersteld. Kom je volgende week spelen? Pater Jos verwacht een voorstelling. We mogen Hitler belachelijk maken, heeft hij gezegd.

RENE : Vader zegt dat er nog harde tijden komen, Karel. Maar dat maakt het misschien allemaal wel héél spannend. Onze Fons vindt de Duitsers geweldig.

(Moeder komt met de mus binnengelopen.)

Wat is er?

MOEDER : Het spijt me zo, jongen. Je vogeltje is dood. Ik trapte erop. Per ongeluk. Ik vind het erg voor je, jongen.

Scène 3: Op zolder bij Karel/poppenkast

(Inval van de Duitse troepen. Karel en René zijn getuigen van een historisch moment. Mei 1940.)

RENE : *(kijkt met pop aan hand naar buiten, door het zolderraampje)* Er is geen kat op straat. Hé... wacht eens. Ik zie een Duitse auto. Hij rijdt de grote markt op. Nu staat hij stil. *(Tikt met handje pop tegen raam)* Daar gebeurt wat, Karel.

KAREL : Ik weet een goeie Hitlermop.

RENE : *(kijkt nog steeds naar buiten – afgeleid)* Vertel.

KAREL : En we laten het donderen en bliksemen als Katrijn die mop vertelt. Maar... René, ik wil Katrijn niet spelen.

RENE : *(kijkt nog steeds naar buiten)* Goed, ik doe Katrijn. *(Neemt pop van Karel over en schuift die aan zijn andere hand.)* Maar dan wel met een jongensstem... Hé, de burgemeester!

KAREL : Hé René, mag ik eens kijken? Het is mijn zolder en mijn raam.

RENE : *(stapt met tegenzin van het krukje)* Wat zie je?

KAREL : Wow!

RENE : Wat gebeurt er? Wat zie je? Verdorie, Karel! Wat zie je?

KAREL : Die pantserauto beschiet de kerktoren. Onder het Romeinse cijfer vier van de uurplaat. Kapot.

RENE : Onze Fons heeft gelijk. Het wordt oorlog. Wie zie je nu?... Verdorie, heb je geen tweede stoel? Schuif een beetje op. Ik wil kijken.

KAREL : Er marcheren Duitse soldaten binnen. De burgemeester staat er bij, maar lijkt niet bang. Hij houdt zijn armen in de lucht. Verdomme, dààr onze Gust! Die,

met zijn groene jas. *(staat zijn stoeltje af aan René)* Zie je hem? Wat gebeurt er?

RENE : De mannen worden bedreigd door Duitse soldaten, elk gewapend met een pistool.

(Karel wil René van de stoel trekken maar die valt in de rol van Katrijn, nog met de pop aan zijn hand.)

Rustig, jongen. Dit kan nog spannend worden.

KAREL : Wat zegt de burgemeester?

RENE : Hoe kan ik dat nu horen? Het ziet er dreigend uit. Gust wordt onder schot gehouden. Hé...

KAREL : Wat?

RENE : Ze voeren de burgemeester weg van het marktplein! De luitenant wil hem met de kolf van zijn geweer in het gezicht slaan... ai... maar het gebeurt niet. Heb je dat gezien? Heb je dat gezien, Karel?

KAREL : Nee, uilskuiken. Ik sta hier op de begane grond. Ik heb dat niet gezien.

ANGELINE : Vlug! Naar beneden, jongens. De troepen marcheren door de straten.

RENE : Wow! Dit wordt spannend. Karel! Wacht!

(René ontdoet zich van zijn poppenkastpop. Karel komt terug binnen: hijgend)

KAREL : Ze hebben onze Gust vrijgelaten. De smeerlappen hebben de sleutels van de kerktoren. Die zullen ze als uitkijkpost gebruiken.

ANGELINE : *(komt binnengestormd, maakt een kruisteken)* Goddank zijn er geen doden gevallen. Wie wil er een kop erwtensoep?

KAREL : Breng ik morgen de poppen mee naar school?

RENE : En het decor voor de voorstelling.

KAREL : Het karton is gescheurd. Dat moet ik opnieuw maken. Misschien zet ik er wel een tank op.

RENE : Of een gepanserde auto.

ANGELINE : Snotneuzen, jullie snappen er echt niets van. Het is oorlog in onze stad.

Scène 4: In de schuilkelder

Drie jaar later: 1943. Pa Van Beek, Karel, Anna, Angeline.

(We horen bommenwerpers.)

PA : Eindelijk! De Engelsen! We krijgen ze wel, die smerige moffen.

(inslag bom)

ANGELINE : Ik wil je haren knippen vanavond, pa.

KAREL : *(komt schuilkelder binnen)* Er staat een vliegtuig in brand. Met Engelse jongens erin. Verdorie toch.

ANGELINE : Blijf hier zitten, Karel. Ik verbied je naar buiten te gaan. Je bent te jong.

KAREL : Ik ben al vijftien.

PA : Te jong om tegen de Duitsers te vechten.

KAREL : Hitler deed een varken dood, Mussolini kreeg de poot!

ANGELINE : Pas maar op wat je zegt. De Duitsers hebben een vleugel van de school opgeëist. De kinderen uit de afdelingen Grieks en Latijn moeten les volgen in één klas. Maar meestal hangen ze uit de ramen om naar de Duitse soldaten te kijken.

KAREL : Die Duitse soldaten hebben mooie uniforms aan.

ANGELINE : *(Slaagt hem tegen de oren)* Pas op wat ge zegt, zeg ik u.

PA : En blijf weg bij die René. Madame Bosch spreekt vloeiend Duits en wordt stinkend rijk omdat ze die ‘schoon soldatenkleding’ voor de Duitsers naait. En hij rijdt met een Duitse auto rond.

KAREL : Maar als ze het atelier sluiten, moeten de arbeiders verplicht in Duitsland werken, pa. Zoals onze Gust.

PA : Ik wil in ieder geval dat je uit dat zwart nest wegblijft. Die Boschvrouw reist naar Duitsland om er contracten af te sluiten. En die dochter van hen, die Irma, heeft een Duitse vrijer. Een officier nog wel. Onze Gust zou dat moeten weten!